

29.9.2016

Arvoisat kansliapäälliköt ja virastopäälliköt

Valtiovarainministeriö on asettanut toimikaudeksi 23.5.2016 – 31.12.2019 Valtion hankintojen digitalisointi -toteutusohjelman (Handi), joka toteuttaa pääministeri Sipilän hallitusohjelman tavoitetta uudistaa valtion hankintatoimi. Toteutusohjelma noudattaa digitalisoinnin periaatteita ja on osa digihankkeita.

Toteutusohjelmassa koko hankintaprosessi yhtenäistetään hankintojen suunnittelusta aina maksatukseen. Hankintatoimen digitalisointi on yhteistyönä tehtävä toimintatavan muutos, jota tietojärjestelmäratkaisut tukevat. Valtionhallinnon sisäisiä prosesseja vähennetään ja automatisoidaan merkittävästi.

Valtion hankintatoimen johtamisen selkeyttäminen, konserniohjauksen terävöittäminen ja valtion yhteisen tuote- ja palveluvalikoiman käytön lisääminen ovat keskeisiä keinoja hankintatoimen tehostamisessa.

Hallinnonalakierroksella marraskuussa 2016 kartoitetaan erityistarpeet

Ministeriöiden ja hallinnonalojen virastojen sitoutuminen ohjelman tavoitteisiin ja kehittämistoimien toimeenpanoon ovat edellytyksenä tavoitteiden saavuttamiselle. Tätä tavoitetta tukevat muun muassa kehitettävien ratkaisujen käytettävyys ja soveltuvuus toimintaan.

Valtion hankintojen digitalisointi -ohjelma toteuttaa hallinnonalakierroksen marraskuussa 2016. Kierroksen tavoitteena on esitellä ja tunnistaa ohjelman toteutuksen vaikutuksia hallinnonalan organisaatioiden toimintaan ja tietojärjestelmäratkaisuihin.

Tapaamisissa olisi hyvä olla paikalla henkilöt, jotka vastaavat ministeriön ja hallinnonalan virastojen hankintatoimen, taloushallinnon ja tietohallinnon johtamisesta ja kehittämisen ohjauksesta.

Hallinnonalakierroksen tuloksena hankintojen digitalisoinnin toteutuksessa ministeriöiden ja hallinnonalojen virastojen erityispiirteet ja mahdolliset ongelmakohdat on tunnistettu, jolloin toteutuksen ja käyttöönoton suunnittelussa on mahdollista keskittyä toteuttamaan toimivia ratkaisuja.

Toteutusohjelmalle asetetut tavoitteet

Valtion hankintojen digitalisointi edellyttää hankintatoimen yhtenäistämistä: kaikille yhteisiä toimintamalleja ja tietojärjestelmäpalveluita. Toteutusohjelma on jaettu useaan eri osaprojektiin. Kokonaisuohjelman toteutuksesta vastaa valtiovarainministeriö. Osaprojektien vastuujärjestelmät toimivat myös Palkeet, Hansel ja Valtiokonttori.

Toteutusohjelman kaikkien osaprojektien tavoitteena on hyvin johdettu, yhtenäinen ja tehokas hankintatoimi.

1. Valtion hankinnat toteutetaan oikeellisesti tehokkaasti ja taloudellisesti edistäen markkinoiden kilpailua toimittajien välillä.
2. Hankinta on yksinkertaista, yhdenmukaista ja ohjattua. Tilaaminen on helppoa.

3. Hankintoja tarkastellaan päästä päähän -prosessina (hankintatarpeen tunnistamisesta ja kilpailutuksesta aina tilaukseen, maksuun ja raportointiin)
4. Hankintojen digitalisointi tukee valtiokokonaisuuden ja yksittäisten virastojen toimintaa sekä tuottaa niille säästöjä.
5. Hankintatoimen automaatioaste on kasvanut ja manuaalinen työ vähentynyt.
6. Valtion hankintojen työnjako konsernitoimijoiden ja virastotoimijoiden välillä on selkeä ja toimiva.

Valtion hankintatoimen nykytilan ja tavoitteiden välinen ero on suuri. Useat hankintaan liittyvät prosessit ovat manuaalisia, automaatioaste on matala, palvelut ovat vain osittain yhteisiä ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus on heikkoa. Muutostarve on siis suuri. Valtion hankintojen digitalisoinnissa korostuu hankintatoimen prosessien kokonaiskehittäminen – tähän asti tarpeesta sopimukseen ja tilauksesta maksuun prosessialueita on kehitetty eriytyneesti.

Ohjelman tavoitteiden ja tavoiteltujen tulosten toteutumista seurataan ohjelman toteutuksen aikana mittarien avulla. Mittareita ovat muun muassa prosessien tehostuminen automaation avulla (15 M€293 htv) sekä sähköisen kilpailutusjärjestelmän ja verkkolaskujen käyttöaste (100 % vuonna 2018).

Toteutusohjelma tehdään yhteistyönä

Otamme yhteyttä ministeriöihin lokakuussa viikoilla 40 sopiaksemme teille sopivasta hallinnonalakierroksen ajankohdasta marraskuulle. Mikäli teillä on säännöllisiä tapaamisia oman hallinnonalanne virastojen johdon kanssa, tulisimme mielellämme mukaan sellaiseen tapaamiseen.

Laajapohjaista osallistumista ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen varmistetaan kuukausittaisilla tilaisuuksilla, joissa käsitellään ohjelman ja sen toimenpiteiden toteutustilannetta sekä työestetään toteutuksen kannalta merkityksellisiä asioita. Syksyn 2016 seuraavat tilaisuudet ovat: to 27.10. klo 9-12, to 24.11. klo 9-12, to 15.12. klo 9-12. Tilaisuudet pidetään valtiovarainministeriön kokouskeskuksessa Mariankatu 9, Helsinki. Tilaisuuksia on mahdollista seurata ja osallistua myös Lync-yhteydellä.

Valtion hankintojen digitalisointi –toteutusohjelman osalta Tero Meltti (puh. 02955 30770) ja Pauliina Lautiainen (puh. 0294 444283) vastaavat mielellään kaikkiin koko ohjelmaa koskeviin kysymyksiin. Osaprojektien vastuuhenkilöiden yhteystiedot löytyvät tämän kirjeen liitteestä.

Budjettineuvos

Tomi Hytönen

Erityisasiantuntija

Tero Meltti

Liitteet Jakelu Tiedoksi

Valtion hankintojen digitalisoinnin toteutusohjelman tavoitteet, toteutus ja organisointi
Ministeriöt, valtion virastot ja laitokset

Valtion hankintojen digitalisointi –toteutusohjelman ohjausryhmä ja vastuuhenkilöt,
valtion hankintayhdyshenkilöt

Liite 1

Valtion hankintojen digitalisoinnin toteutusohjelman tavoitteet, toteutus ja organisointi

Valtiovarainministeriö on asettanut toimikaudeksi 23.5.2016 – 31.12.2019 Valtion hankintojen digitalisointi –toteutusohjelman. Ohjelma toimeenpanee valtionhallinnon hankintatoimen osalta pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman linjauksia ja tavoitteita. Ohjelma on osa digihankkeita ja se toteuttaa digitalisoinnin periaatteita.

Kuva 1: Valtion hankintojen kehittämisen ajurit

Hallitusohjelmassa on päätetty 15 miljoonan euron säästötavoitteesta hankinnasta maksuun prosessi-alueelle. Tätä ei ole mahdollista toteuttaa ilman hankintojen digitalisointia. Valtion hankintojen digitalisoinnin toteutuksesta on päätetty osana vuosien 2017 - 2020 julkisen talouden suunnitelmaa.

Nykytilan ja tavoitteiden välinen ero on suuri. Näin myös muutostarve on suuri, sillä useat hankintaan liittyvät prosessit ovat manuaalisia, automaatioaste on matala, palvelut ovat vain osittain yhteisiä ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus on heikkoa.

Valtion hankintojen digitalisointi edellyttää valtion hankintatoimen yhtenäistämistä: yhteisiä toimintamalleja ja tietojärjestelmäpalveluita. Valtion hankintojen digitalisoinnissa korostuu hankintatoimen prosessien kokonaiskehittäminen – tähän asti tarpeesta sopimukseen ja tilauksesta maksuun prosessialueita on kehitetty eriytyneesti. Keskeinen hankintojen tehostamiskeino on valtion hankintatoimen johtamisen selkeyttäminen, konserniohjauksen terävöittäminen ja valtioyhteisen tarjoaman käytön lisääminen.

Tavoite ja tehtävä

Valtion hankintojen digitalisoinnin tavoitteena on, että:

1. Valtion hankinnat toteutetaan oikeellisesti tehokkaasti ja taloudellisesti edistäten markkinoiden kilpailua toimittajien välillä.
2. Hankinta on yksinkertaista, yhdenmukaista ja ohjattua. Tilaaminen on helppoa.
3. Hankintoja tarkastellaan päästä päähän -prosessina (hankinta tarpeen tunnistamisesta ja kilpailutuksesta aina tilaukseen maksuun ja raportointiin)
4. Hankintojen digitalisointi tukee valtiokokonaisuuden ja yksittäisten virastojen toimintaa sekä tuottaa niille säästöjä.
5. Hankintatoimen automaatioaste on kasvanut ja manuaaliryö vähentynyt.
6. Valtion hankintojen työnjako konsernitoimijoiden ja virastotoimijoiden välillä on selkeä ja toimiva.

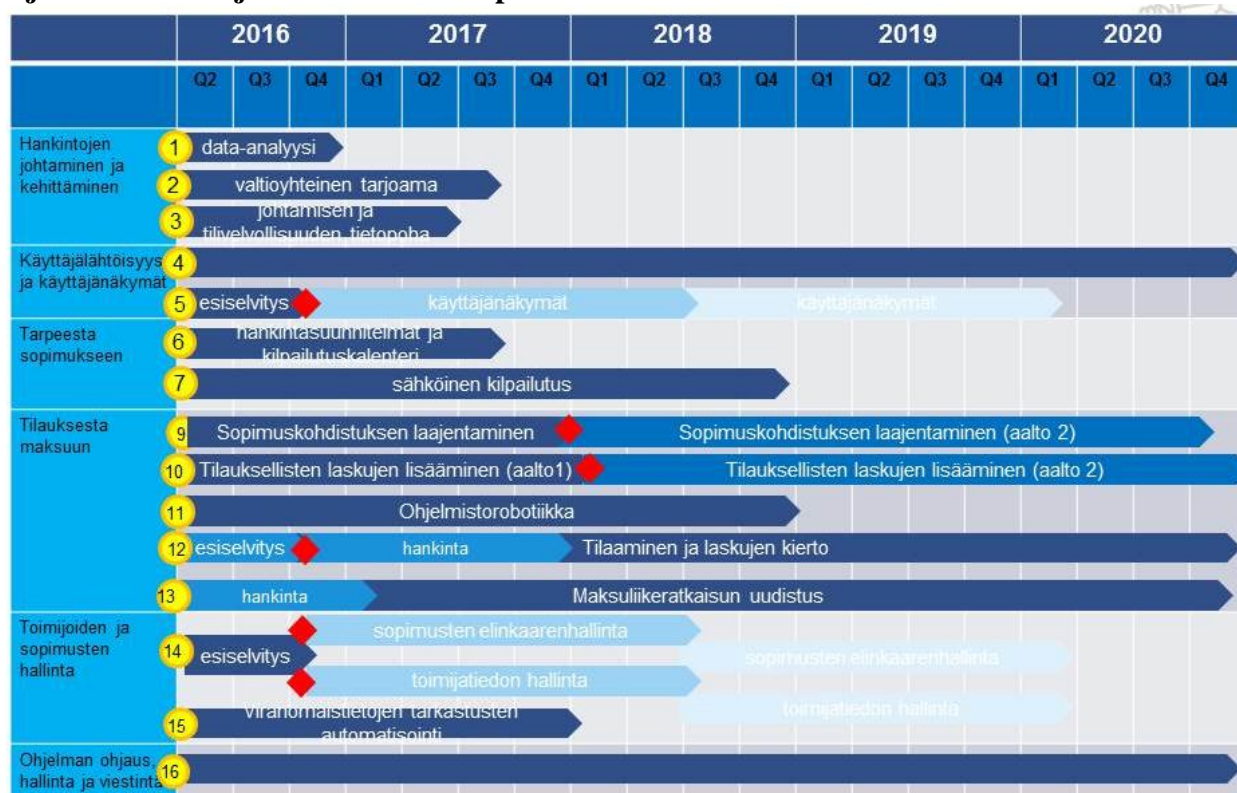
Valtion hankintojen digitalisointi -toteutusohjelman tehtävänä on ohjata vastuutoimijoiden kehittämistoimenpiteiden ja toteutusprojektien kokonaisuutta, mikä mahdollistaa hankinnasta maksuun prosessialueen, ja siihen liittyvien tietojärjestelmien kehittämisen ja prosessin automaatioasteen merkittävän lisäämisen.

Valtion hankintojen digitalisoinnin -toteutusohjelman kehittämistoimenpiteiden tuloksena:

- a) Valtion hankintatoimea johdetaan konserniohjatusti ja yhtenäisesti.
- b) Valtioyhteisen tarjoaman käytön edellytykset ovat lisääntyneet merkittävästi. Tavoite täsmennetään hankintojen tietopohjan analyysin pohjalta.
- c) Hankintojen kilpailutusvaihe digitalisoidaan kattavasti ja systemaattisesti. Lokakuuhun 2018 mennessä suurin osa kilpailutuksista toteutetaan sähköisesti.
- d) Yritysten ja hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa vähennetään automatisoimalla velvoitteidenhoitoon liittyviä tarkistuksia.
- e) Kilpailutuksissa hyödynnetään laajasti uusia hankintamenettelyjä, erityisesti dynaamista hankintajärjestelmää.
- f) Tilauksesta maksuun prosessin lähtötiedot saadaan vuonna 2019 rakenteisessa muodossa jo kilpailutusvaiheen päätteeksi solmituista sopimuksista.
- g) Paremman ja systemaattisemman hankintojen suunnittelun avulla ja valtioyhteisiä hankintapalveluita kehittämällä voidaan vähentää hankintaan käytettävää työpanosta yksittäisissä virastoissa.
- h) Uuden tilaustenhallinnan, laskujen kierrätyksen ja maksuliikejärjestämäratkaisun avulla laskujen käsittelyä voidaan merkittävästi automatisoida ja vähentää sekä laskujen käsittelyn kustannuksia että virheitä.
- i) Valtion vastikkeettomien menojen käsittely ja maksatus on otettu huomioon uusissa tietojärjestelmäratkaisuissa.
- j) Tilattavat palvelut ja tuotteet kootaan keskitetysti yhtenäiseen verkkokaupparealiteeseen tilauspalveluun, johon kytketään taustalle saumattomasti eri toimittajien omat ratkaisut.

Ohjelman etenemistä käsitellään säännöllisesti toimintatapojen uudistamisen ministeriryhmässä, ministeriöiden talousjohtajakokouksessa, hankintatoimen neuvottelukunnassa ja TAHA2020 strategian ohjausryhmässä.

Ohjelman vaiheet ja keskeiset toimenpiteet

Ohjelma on ositettu hankintojen elinkaari prosessin mukaisiin tehtäväkokonaisuuksiin. Tehtäväkokonaisuudet muodostuvat toimenpiteistä ja projekteista, jotka on edelleen vastuutettu ohjelman asettamispäätöksessä tai omistajan päätöksellä organisaatiotasolla toimenpiteen tai projektin omistajalle.

Ohjelman toimenpiteet, omistajat ja vastuuhenkilöt

Toimenpide	Omistaja	Vastuuhenkilö
Hankintojen tietopohjan hyödyntämisen parantaminen	Hansel Oy	Kirsi Koivusaari (etunimi.sukunimi@hansel.fi)
Sähköisen kilpailutuksen käyttöönotto	Hansel Oy	Petteri Pohto (etunimi.sukunimi@hansel.fi)
Viranomais tietojen automaattiset tarkastukset kilpailutuksissa	Hansel Oy	Timo Rantanen (etunimi.sukunimi@hansel.fi)
Tilaamisen ja laskujen kierron uudistaminen (prosessi + järjestelmät)	Palkeet	Kati Siikonen (etunimi.sukunimi@palkeet.fi)
Maksuliikeratkaisun uudistaminen (prosessi + järjestelmä)	Palkeet	Kati Siikonen (etunimi.sukunimi@palkeet.fi)
Ohjelmistorobotiikan käyttöönotto (seuranta ohjelman kautta)	Palkeet	Helena Lappalainen (etunimi.sukunimi@palkeet.fi)
Sopimuskohdistuksen laajentaminen (seuranta ohjelman kautta)	Valtiokonttori	Heidi Jortama (etunimi.sukunimi@valtiokonttori.fi)
Tilauksellisten laskujen lisääminen (seuranta ohjelman kautta)	Valtiokonttori	Katja Koskinen (etunimi.sukunimi@valtiokonttori.fi)
Valtioyhteisen tarjoaman kehittäminen	Valtiovarainministeriö	Pauliina Pekonen (etunimi.sukunimi@vm.fi)
Hankintasuunnitelmien ja Valtion kilpailutuskalenterin käyttöönotto	Valtiovarainministeriö	Hannu Koivurinta (etunimi.sukunimi@vm.fi)

Johtamisen ja tilivelvollisuuden tietotarve uudistetussa toimintamallissa	Valtiovarainministeriö	Pauliina Pekonen (etunimi.sukunimi@vm.fi)
Sopimusten elinkaarenhallinnan, toimijatiedon ja käyttäjänäkymien esiselvitykset	Valtiovarainministeriö	Tero Meltti (etunimi.sukunimi@vm.fi)

Ohjelman toteutuksen vaikutukset ministeriöiden ja virastojen näkökulmasta

Ohjelman keskeiset välietapit sekä tavoitellut vaikutukset valtion ja sen organisaatioiden hankintatoimeen:

- 1) 31.12.2016 mennessä valtion hankintojen data-analyysipalvelu on käytössä, valtion hankinnat suunnitellaan yhtenäisellä tavalla ja vuoden 2017 kilpailutuskalenteri julkaistaan.
- 2) 31.12.2017 mennessä ohjelmistorobotiikka on otettu käyttöön hankinnasta maksuun - prosessialueella, hankintojen ja tilaamisen toimintapolitiikka valtion konsernitoimijoiden ja virastojen kesken on sovittu, uudet kanavat (sähköinen tilaaminen) tulevissa kilpailutuksissa ja sopimuksissa on huomioitu.
- 3) 31.12.2018 mennessä valtionhallinto käyttää kaikissa kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa sähköistä kilpailutusjärjestelmää ja laskuista 100 % on verkkolaskuja. Yritysten ja julkisten hankintayksiköiden hallinnollinen taakka on vähentynyt merkittävästi viranomaisvelvoitteiden (mm. vero- ja rikosrekisteritiedot) automaattisen tarkastuksen avulla.
- 4) 31.12.2019 mennessä valtion organisaatioiden hankinta ja tilaaminen on digitalisoitu, laskuautomaatio on vähintään 89 % (säästövaikutus hallitusohjelman mukainen 15 miljoonaa euroa). Valtioyhteisen tarjoaman kautta tullaan saavuttamaan huomattavat taloudelliset ja ei-taloudelliset hyödyt.

Osallistuminen ohjelman toteutukseen ja lisätietoja

Valtion hankintojen digitalisoinnin –toteutusohjelman yleiskuvaus ja kuvaukset keskeisistä toimenpiteistä löytyvät ohjelman verkkosivuilta ja valtioneuvoston hankerekisteristä.

Ohjelmalla on myös oma yammer-ryhmä, joka toimii ohjelman viestintä- ja osallistumisympäristönä. Ryhmässä on jo yli 200 jäsentä. Ryhmässä jaetaan ja työstetään yhdessä ohjelman toteutukseen ja hankintojen digitalisointiin liittyviä asioita. Ryhmä on tarkoitettu valtion hankintatoimen toimijoille. Ryhmän ylläpitäjä on valtiovarainministeriö.

Mahdollisimman laajapohjaista osallistumista ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen varmistetaan kuukausittaisilla tilaisuuksilla, joissa käsitellään ohjelman ja sen toimenpiteiden toteutustilannetta sekä työstetään toteutuksen kannalta merkityksellisiä asioita. Syksyn 2016 seuraavat tilaisuudet ovat ke 28.9. klo 9.00-11.45, to 27.10. klo 9-12, to 24.11. klo 9-12, to 15.12. klo 9-12.

Lisätietoja

Valtion hankintojen digitalisointi -toteutusohjelmasta: <http://vm.fi/hankintojen-digitalisaatio>

Valtioneuvoston hankerekisteristä: <http://vm.fi/hanke?selectedProjectId=20413>

Valtion hankintojen digitalisoinnin Yammer-ryhmä: kutsu ryhmään marianne.savinen@vm.fi

Lisätietoja ohjelmakokonaisuudesta:

Tero Meltti (tero.meltti@vm.fi, puh. 0295530770)

Pauliina Lautiainen (pauliina.lautiainen@hansel.fi, puh. 0294 444283)

Maiju Laakso, ohjelman viestintä (marja-leena.laakso@vm.fi, 02955 30406)

Ohjelman toimenpiteet: Ole yhteydessä toimenpiteen vastuuhenkilöön